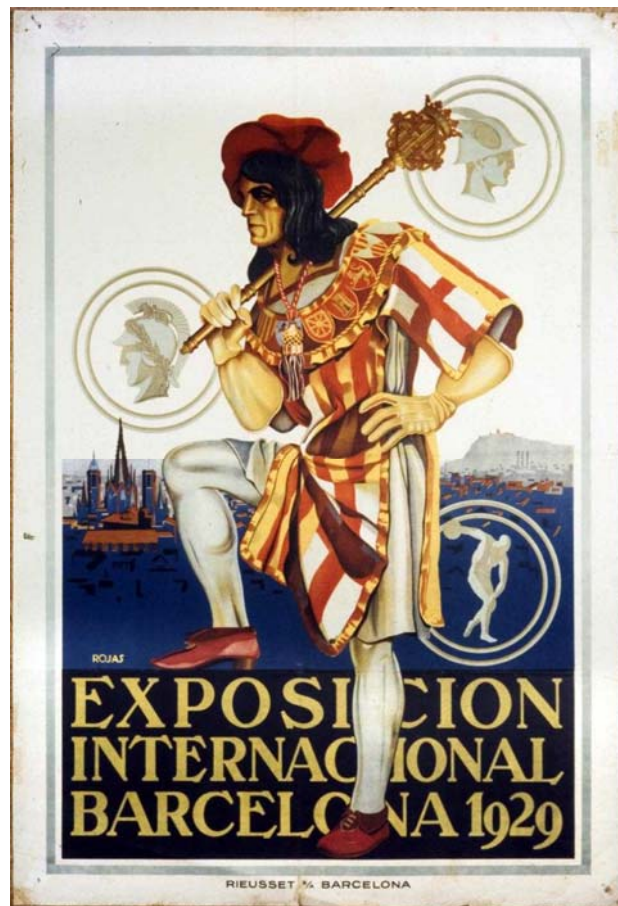

87È ANIVERSARI: INAUGURACIÓ DE L'EXPOSICIÓ INTERNACIONAL DE BARCELONA. (19 DE MAIG DE 1929)

Exposición Internacional Barcelona. 1929.

Autor: Josep Rojas Assens

[ANC1-151-N-4](#)

Descripció

El document correspon a un cartell de Josep Rojas Assens, editat per la impremta Rieusset S.A. en motiu de la inauguració de l'Exposició Internacional de Barcelona de 1929.

En primer pla apareix la figura d'un macer. Al fons, el perfil de la ciutat de Barcelona amb la muntanya de Montjuïc.

Interès del document

El cartell permet entreveure alguns dels temes relacionats amb l'organització de l'Exposició Universal de Barcelona i del context polític de l'època.

Context

El macer és una antiga figura d'origen medieval que antigament encapçalava les comitives i solemnitats reials i municipals, i que va esdevenir més tard una representació simbòlica de l'autoritat.

El record de l'èxit de l'Exposició Universal de 1888, en conjunció amb la puixança de la indústria catalana, la vitalitat artística i cultural i el desenvolupament econòmic, demogràfic i urbanístic de la ciutat de Barcelona, va fer que les autoritats municipals, amb el suport de la influent burgesia barcelonina, contemplassin la possibilitat d'organitzar un nou esdeveniment similar, ja des de principis del s. XX.

Cap a l'any 1913 es va plantejar la primera iniciativa consistent que, encapçalada pels grans industrials catalans i l'Ajuntament de Barcelona, tenia per objectiu impulsar l'economia catalana i espanyola, tot organitzant una exposició internacional dedicada a l'energia elèctrica.

Al mateix temps, les autoritats municipals van veure aquest projecte com una bona oportunitat per endegar un procés de millora urbanística i reordenar determinats barris de la ciutat i espais urbans que es trobaven sota jurisdicció militar, d'aquí que la celebració de l'esdeveniment es volgués emplaçar a la muntanya de Montjuïc. No obstant això, tan sols un any després, l'esclat de la Primera Guerra Mundial va provocar que aquest projecte quedés en suspens arran de la situació política internacional i no es va reprendre fins l'any 1929, si bé en un context polític i econòmic molt diferent al de 1913.

En aquest període, es van produir canvis molt transcendents a nivell econòmic, polític i social que van desembocar amb el cop d'estat del general Primo de Rivera, l'any 1923, a partir del qual es va instaurar una dictadura que es va mantenir fins al 1930.

El règim de Primo de Rivera es va caracteritzar per exercir una dura repressió vers les organitzacions obreres, va il·legalitzar tant els sindicats com els partits polítics i va empresonar i perseguir a personalitats i membres destacats de partits i organitzacions no afins al règim. Va suprimir la Mancomunitat de Catalunya i va endegar una intensa campanya política i propagandística anticatalanista, exalçant el nacionalisme espanyol, l'enaltiment dels valors de la tradició catòlica més conservadora i l'impuls de mesures propagandístiques orientades a fomentar la fidelitat a la Monarquia i al dictador, per tal de preservar l'ordre social i econòmic establert.

D'altra banda, el règim de Primo de Rivera es va caracteritzar també per l'aplicació de mesures orientades a calmar la conflictivitat obrera i va posar en marxa múltiples projectes orientats a desenvolupar l'economia del país.

En aquest context, es va proposar organitzar l'exposició amb la finalitat de contribuir a l'impuls econòmic del país a través, d'una banda, de la promoció de béns i productes de la indústria nacional i el foment de les relacions comercials entre les empreses espanyoles i estrangeres i, de l'altra, com una mesura útil per combatre l'atur gràcies als múltiples llocs de treball que s'havien de generar amb la construcció de les instal·lacions i l'organització de l'exposició.

Inaugurada el dia 19 de maig de 1929, l'Exposició Internacional de Barcelona es va dedicar a la cultura, l'esport, a la indústria i al comerç. Va comptar amb múltiples delegacions de països, empreses, entitats i organitzacions, i va contribuir a la millora i internacionalització de la ciutat de Barcelona, tot i que el règim de Primo de Rivera, també se'n va servir com a instrument de la seva política anticatalanista i orientada al foment del nacionalisme espanyolista.

Entre els canvis que va provocar, podem destacar la urbanització de la muntanya de Montjuïc, que es va integrar a la ciutat; la millora dels trams viaris, l'ampliació de les xarxes de clavegueram i l'enllumenat públic, l'ampliació de parcs i espais públics, la construcció del metro i les millores de les condicions de barris sencers, com Sant Martí o l'Eixample. A més, es van construir múltiples palaus i recintes per acollir els esdeveniments, activitats i actes de l'Exposició, els quals van ser dissenyats per importants arquitectes, com Josep Puig i Cadafalch o Nicolau Maria Rubió i Tudurí.

L'Exposició va suposar una iniciativa beneficosa per a la ciutat, els efectes i conseqüències de la qual van contribuir a millorar-la significativament i van suposar donar un pas important cap a la definitiva configuració de la Barcelona dels nostres dies.

Qüestions:

- Observeu el vestit del macer que apareix al cartell. Digueu què representen aquests colors.
- A continuació, observeu la maça. Identifiqueu quin símbol hi apareix.
- Observeu els escuts representats a la part superior del vestit del macer. Identifiqueu de quins escuts es tracten.
- D'acord amb la informació dels apartats *Interès del document* i *Context*, digueu què creieu que significa la representació d'un macer en aquest cartell publicitari.
- Observeu les circumferències grises que apareixen a la part posterior del macer. D'acord amb la informació de l'apartat *Context*, intenteu explicar què signifiquen, tenint en compte la cultura i la mitologia grecoromana.
- Analitzeu el document, en tant que font històrica
Podeu utilitzar les pautes d'anàlisi que es presenten a:
http://dipdig.cultura.gencat.cat/anc/ancaula/infografies/inf_cartell.pdf

Per continuar indagant:

Fonts arxivístiques

Documents textuals

Gràfic del moviment de les terres del mur de contenció de la Plaça de les Belles Arts. (Exposició Internacional de Barcelona). [1915 - 1929]. ANC1-737-T-254

Exposició Internacional de Barcelona. [15.07.1915 - 30.03.1924]. ANC1-737-T-258

Honoraris de Josep Puig i Cadafalch a l'Exposició Internacional de Barcelona. 19.07.1915 - 17.02.1928. ANC1-737-T-259

Clavegueram de l'Exposició Internacional de Barcelona. 22.10.1918. ANC1-737-T-271

Gestió de l'Exposició de Barcelona. 1920-1931. ANC1-715-T-2480.

Liquidacions de les exposicions organitzades per l'Exposició de Barcelona en traspasar-se la direcció a la Junta de Museus. 1923-1935. ANC1-715-T-2479.

Préstec d'obres per a l'Exposició Internacional de Barcelona 1929. ANC1-715-T-2476.

Documents no textuais

Acte d'inauguració de l'Exposició Internacional de Barcelona 1929. 19 de maig de 1929. Autor: Ramon Claret/ Joan Bert. ANC1-64-N-2978.

Arribada dels infants Jaime, Beatriz i María Cristina a l'acte d'inauguració de l'Exposició Internacional de Barcelona. 19 de maig de 1929. Autor: Gaspar Sagarra i Torrents. ANC1-585-N-6210.

Arribada dels reis d'Espanya a l'inauguració de l'Exposició Internacional de Barcelona 1929. 19 de maig de 1929. Autor: Brangulí. ANC1-42-N-10964.

Els reis d'Espanya a l'acte d'inauguració de l'Exposició Internacional de Barcelona 1929. 19 de maig de 1929. Autor: Brangulí. ANC1-42-N-11078.

Exposición Internacional de Barcelona. La família Real en la exposició para la inauguración. Autor: Gabriel Casas i Galobardes. 1929. ANC1-5-N-19.

Recinte de l'Exposició Internacional de Barcelona 1929 en la inauguració. 19 de maig de 1929. Autor: Ramon Claret/ Joan Bert. ANC1-64-N-2979.

Inauguració de l'Exposició Internacional de Barcelona 1929. 19 de maig de 1929. Autor: Ramon Claret/ Joan Bert. ANC1-64-N-2976.

Inauguració de l'Exposició Internacional de Barcelona 1929. 19 de maig de 1929. Autor: Ramon Claret/ Joan Bert. ANC1-64-N-2980.

[Inauguració de l'Exposició Internacional de Barcelona]. Autor: Gabriel Casas i Galobardes. 1929-1930. ANC1-5-N-13.

[Inauguració de l'Exposició Internacional de Barcelona]. Autor: Gabriel Casas i Galobardes. 1929. ANC1-5-N-302.

Multitud amb motiu de l'acte d'inauguració de l'Exposició Internacional de Barcelona. 19 de maig de 1905. Autor: Gaspar Sagarra i Torrents. ANC1-585-N-6213.

Salutació dels reis d'Espanya des del balcó del Palau Nacional després de la inauguració de l'Exposició Internacional de Barcelona. 19 de maig de 1929. Autor: Gaspar Sagarra i Torrents. ANC1-585-N-6228.

Volada de coloms amb motiu de la inauguració de l'Exposició Internacional de Barcelona. 19 de maig de 1929. Autor: Gaspar Sagarra i Torrents. ANC1-585-N-6235.

Altres documents no textuais sobre l'Exposició Internacional de Barcelona

- ANC1-5. Fons Gabriel Casas i Galobardes.
- ANC1-42. Fons Brangulí (Fotògrafs).
- ANC1-64. Fons Bert i Claret (Fotoperiodistes).
- ANC1-585. Fons Josep Maria Sagarra i Plana

Aquests fons contenen imatges relacionades amb l'Exposició. Tots ells estan digitalitzats i disponibles en línia a través de l'aplicació [Arxius en línia](#).

Altres fonts

Bibliografia

FONTANA, Josep. *La formació d'una identitat: una història de Catalunya*. Vic: Eumo, 2014.

GONZÁLEZ CALLEJA. *La España de Primo de Rivera: la modernización autoritaria. 1923-1930*. Madrid: Alianza, 2005.

GRANDAS, María del Carmen. *L'Exposició Internacional de Barcelona de 1929*. Sant Cugat del Vallès: Els llibres de la frontera, 1988.

RISQUES, Manel (dir.). *Història de la Catalunya Contemporània*. Barcelona: Pòrtic, 1999.

SOBREQUÉS CALLICÓ, Jaume. *Història de Barcelona*. Vol. 7, *El segle XX. 1. De les annexions a la fi de la guerra civil*. Barcelona: Enciclopèdia Catalana & Ajuntament de Barcelona, 1991-2001.

Hemeroteca

“La Exposición Internacional de Barcelona”. *La Vanguardia* (19 maig 1929), p. 10-13.

Disponible a:

<http://hemeroteca.lavanguardia.com/edition.html?bd=19&bm=05&by=1929&page=2>.

“L'Exposició Internacional de Barcelona”. *La Veü de Catalunya*. Edició del vespre (19 maig 1929), p. 1-2. Disponible a:

<http://mdc2.cbuc.cat/cdm/compoundobject/collection/veup2/id/133808/rec/10>.